

Analyysi 3

Loppuputenti 4.7.2012

Vastaa kaikkiin tehtäviin.

1. Laske funktion $f : (-1, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{1}{1+x}$ neljäs Taylorin polynomi
  - (a) pisteessä $x_0 = 0$, $T_{4,0}f(x)$, (3p)
  - (b) pisteessä $x_0 = 1$, $T_{4,1}f(x)$. (3p)
2. Mitkä seuraavista väitteistä ovat totta ja mitkä epätosia? (Perustele lyhyesti tai anna vastaesimerkki.) (6p)
  - (a) Jos sarja $\sum_{j=1}^{\infty} a_j$ suppenee, niin $\lim_{j \rightarrow \infty} a_j = 0$,
  - (b) Jos $\lim_{j \rightarrow \infty} a_j = 0$, niin sarja $\sum_{j=1}^{\infty} a_j$ suppenee.
  - (c) Jos sarja $\sum_{j=1}^{\infty} a_j$ suppenee, niin myös $\sum_{j=1}^{\infty} a_j^2$ suppenee
3. Suppenevatko sarjat? (Muista perustella vastauksesi!) (6p)

$$a) \sum_{k=1}^{\infty} \sin\left(\frac{1}{k}\right) \quad b) \sum_{k=1}^{\infty} \frac{k!}{k^k}.$$

4. Osoita, että funktiosarja

$$\sum_{k=1}^{\infty} \frac{\sin(kx)}{2^k}$$

suppenee tasaisesti koko $\mathbb{R}$:ssä. Onko summafunktio jatkuvasti derivoituva? (6p)

5.
  - (a) Mikä on funktiojonon pisteittäisen ja tasaisen suppenemisen määritelmä? (2p)
  - (b) Anna esimerkki jatkuvasti derivoituvista funktioista $f_n : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $n \in \mathbb{N}$, joille derivaattajono $(f'_n)_{n=1}^{\infty}$ suppenee tasaisesti mutta funktiojono $(f_n)_{n=1}^{\infty}$ ei suppene tasaisesti. (4p)

KÄÄNTÖPUOLELLA MUUTAMIA KURSSILLA KÄYTYJÄ TULOKSIA $\rightarrow$

Lause (Taylorin lauseen integraalimuoto)

Olkoon funktio $f : (a, b) \rightarrow \mathbb{R}$ $(n + 1)$ -kertaa jatkuvasti derivoituva ja olkoon $x_0 \in (a, b)$. Tällöin

$$f(x) = T_{n,x_0}f(x) + R_{n,x_0}f(x) \quad \text{kaikilla } x \in (a, b),$$

missä

$$R_{n,x_0}f(x) = \frac{1}{n!} \int_{x_0}^x f^{(n+1)}(t)(x-t)^n dt.$$

Lause (Suhde- ja juuritesti)

Olkoot $a_j \in \mathbb{R}$. Jos

$$\lim_{j \rightarrow \infty} \sqrt[j]{|a_j|} < 1 \quad \text{tai} \quad \lim_{j \rightarrow \infty} \frac{|a_{j+1}|}{|a_j|} < 1$$

niin sarja $\sum_{j=1}^{\infty} a_j$ suppenee itseisesti. Jos

$$\lim_{j \rightarrow \infty} \sqrt[j]{|a_j|} > 1 \quad \text{tai} \quad \lim_{j \rightarrow \infty} \frac{|a_{j+1}|}{|a_j|} > 1$$

niin sarja $\sum_{j=1}^{\infty} a_j$ hajaantuu.

Lause

Potenssisarjan $\sum_{j=0}^{\infty} a_j(x - x_0)^j$ suppenemissäteelle R pätee

$$R = \lim_{j \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt[j]{|a_j|}} \quad \text{tai} \quad R = \lim_{j \rightarrow \infty} \frac{1}{\frac{|a_{j+1}|}{|a_j|}},$$

jos em. raja-arvo on olemassa.